

ተደብቆ የነበረው የኢሳያስ አፈወርቂ “ትግራይ ትግርኛ” ዓላማ ይፋ ሆነ !

ጌታቸው ረዳ

(Ethiopian Semay)

በዚህ ርዕስ ውስጥ ሁለት ጉዳዮችን እንመለከታለን። ሰሞኑን የትግራይ ‘ወጣት’ ምሁራን ስለ ትግራይ ትግርኛ ምስረታ እንደ አማራጭ ፍላጎታቸው ያንጸባረቁበት 20 ወጣት ምሁራን ባካሄዱት ስብሰባ ላይ የተንጸባረቀው ፍላጎት እንመለከታለን። ሁለተኛው ክፍል ውይይታችን ደግሞ፤ ኢሳያስ በትግራይ ትግርኛ የነበረው አቋም እንመለከታለን። ባጭሩ የተለያዩ ሁለት ማስረጃዎች ግን አንድ ግብ ያላቸው ሰነዶችን አቀርባለሁ። አንዱ ከሰሞኑ የተለቀቀ እነ አብርሃ ደስታ የተካፈሉበት የመገንጠል መፍትሔ እና ትግራይን ብቻ ማዕከል ያደረገ የወደፊት ዕቅድ። ሁለተኛው ርዕስ፤ ኢሳያስ ስለ ትግራይ ትግርኛ የነበረው ያልተሰማ ምስጢር ከአንድ ኤርትራዊ የተደመጠ ቃለ መጠይቅ ያገኘሁት ማስረጃ እንመለከታለን ማለት ነው።

(Abraha Desta participating on Ethnic Federalism and secession convention (secession as option

(Abraha Desta participating on Ethnic Federalism and secession convention (secession as option)

ስለ ትግራይ መጪው ዕድል እንደ አማራጭ ያቀረባቸው አማራጾች ገለጻ የሚያደርገው አቶ ጉዑሽ በርሄ ጣቱ ላይ ቀስሮ እያመለከተበት ያለው አንቀጽ 39 ን ሲያብራራ ነው (A39 በሚል ስም በመስጠት ቻርቱ ላይ ሲያብራራ ነው)

የብሄር ተኮር ፌዴራሊዝም ለበርካታ አመታት በኢሳያስ አፈወርቂ የሚመራው ሻዕቢያ የተባለው በፋሺስት ርዕዮት የተመሰረተው እጅግ ዘረኛ እና ነብሰገዳይ ድርጅት ብዙ ሰዎች ሻዕቢያ ስለ የትግራይ ትግርኛ ምስረታ ዓላማ ይቃወም ነበር እያሉ ሲከላከሉለት እንደበር እናስታውሳለን። ድርጅቱም እራሱ የትግራይ ትግርኛ ዓላማ ይቃወመው እንደነበር ሲያስራጩቸው ከነበረው የማታለያ ተመጻዳቂ በራሪ ሰነዶች እና በራዲዮኑ ሲያስተላልፈው እንደነበር ማስረጃየ ብሎ የሚጠቀምበት መከራከሪያ እንደነበርም ይታወቃል። ያ ሁሉ “ቡትለካ” (መናፍሕ) ማታለያ እንደነበር ዛሬ ከድርጅቱ ከፍተኛ አባል ምስጢሩ የተቃራኒ እንደነበር ገሃድ ሆኗል። እዚህ ላይ ወያነ ትግራይ ከትግራይ ትግርኛ ዓላማው ትቶት ነበር ማለት እንዳልሆነ ይሰመርበት።

ወደ ማስረጃው ከመግባታችን በፊት፤ ታስታውሱ እንደሆነ ኢሳያስ መቸም ቢሆን ትግራይ ትግርኛ የሚለው ዕቅድ እንደማይቃወመው እኔም ሆነኩኝ በይበልጥም ታላቁ ኤርትራዊው የሕግ ምሁር እና በጀርምን አገር ብረይመን ዩኒቨርሲቲ የሕግ ፕሮፌሰር ዶ/ር ተስፋጽዮን መድኅኔ በተለያዩ ሰነዶች ገልጾት እንደነበር ይታወሳል። ፕሮፌሰር ተስፋጽዮን መድኅኔ ኢሳያስ በረሃም እያለ በፈረንሳዊው ዲፕሎማት፤ተመራማሪ እና ጋዜጠኛ ‘ፕሮፌሰር ረኔ ሊፎርት’ ኢሳያስ አፈወርቂ የጥንቱ የአክሱማዊ ስርወ መንግሥት እንደገና ለማደስ ዓላማ እንዳለው ኢሳያስ ከተናገረው ንግግር የተመዘገበው ሰነድ ወዳጄ ፕሮፌሰር መድኅኔ መጽሐፍ ውስጥ (Eritrea Dynamics of a Nation Question – by Tesfatsion Mehanie) ገልጾት እንደነበር ላስታውሳችሁ እፈልጋለሁ።

ከላይ የተጠቀሰው የፕሮፌሰር መድኅኔ መጽሐፍ በ **1986** በፈረንጅ ዘመን አቆጣጠር በጻፈው እጅግ ጠቃሚ መጽሐፍ በገጽ 115 እንዲህ ሲል ዘግቦት ነበር።

“...The TPLF now focused on the principle of self-determination in the name of this principle, it claimed to seek the equality and freedom of the Tigrean people and other nationalities within a united Ethiopia. It stressed however that this could be realize only under a

“democratic” government in Ethiopia and not under the “fascist” PMAC. It emphasized that “if the existing national oppression continues or is aggravated”- so long as the PMAC or another revolutionary democratic regime is in power in Ethiopia-self determination “means the birth of an independent Tigray” (51)

Clearly the TPLF aimed to overthrow the revolutionary government in Addis Ababa. The idea of severing Tigray from Ethiopia was a threat designed to serve this goal.

The EPLF and the TPLF renewed their intimacy. They became twin organizations and again charted a common plan of work.

Some TPLF leaders gave clear indications of their wish to unite Eritrea and Tigray, portraying it as an alliance against the “Showan regime,” the PMAC in Addis Ababa. French writer Rene Lefort has recorded a revealing incident which he witnessed while touring the EPLF held territory in Eritrea. He recalled listening to “a long very long soliloquy” by an EPLF leader on the reason for the struggle of the Eritreans (52) He added that EPLF leader concluded the talk by saying, “We are the inheritors of the kingdom of Axum. We will have nothing to do with this Showan regime.” (53)

The perceptive Lefort commented that, in those words of the EPLF leader, “there was...more than a mere verbal sally.” (54)- (Eritrea Dynamics of a Nation Question – by Tesfatsion Mehanie May 1986-p.115)

*51- (Rene Lefort, *Ethiopia: An Heretical Revolution?* (London: Zed Press, 1983), P.268

*52-Ibid

*53-Ibid

እንግዲህ ከላይ እንደተመለከትነው ኢሳያስ የትግራይ ትግርኛ ዓላማ የጀመረበት ወቅት በግልጽ ባይታወቅም፤ የአክሱም ስርወ መንግሥት ተረካቢዎች መሆናቸውን እና ለዚህ ተረካቢነት ዝግጁነትም በትግራይ ትግርኛ ዓላማ መተግበር እንዳለበት ኢሳያስም ሆነ ባልደረቦቹ ለተሰበሰቡ ጉባኤተኛ እና ለውጭ አገር ተጋባዥ እንግዶች በግልጽ እንደተናገረ ፕሮፌሰር ተስፋጽዮን መድኅኔ (1986) እና ረኔ ሊፎርት (1983) ነግረውናል።

የሁሉም ድርጅቶች ድብቅ ‘ዓላማ’ የተሰናከለበት ወቅት ሁለቱም ማለትም ወያኔ እና ሻዕቢያ ወደ ጦርነት ከገቡ በኋላ እንደሆነ የምናየው ማስረጃ ከዚህ ቀጥሎ አዲስ ዜና እንመለከታለን። ሁለቱም ድርጅቶች ከመጣላቸው በፊት ግን ድብቅ ዓላማቸው ላለማሳወቅ ሲሉ ከዚያ በፊት ሁለቱም ‘ወፈሩ’ ሲያደርጋቸው (ኢሳያስ ወያኔን ‘በየ 10 አመቱ አንዴ ወፈሩ ያደርጋታል’ ይል እንደነበረው ሁሉ) ያንን ፍላጎታቸው በድብቅ ይዘውት፤ ለማስመሰል ብቻ በሻዕቢያ በኩልም ሆነ በወያኔ በኩል የትግራይ ሩፑብሊክ ምስረታ “አንደግፍም” የሚል በራሪ ሰነድ ሲበትኑ እንደነበር ይታወሳል። ሆኖም ሻዕቢያ የተቃወመው (በኔ ግምገማ) የትግራይን ከኤርትራ በመወሃድ “ትግራይ ትግርኛን መመስረት” ሳይሆን የተቃወመው ፤ ትግራይ በራስዋ አገር ለመሆን “የትግራይ ሪፑብሊክ” አገራዊ ምስረታ ነው ሲቃወም የነበረው (ካሁን በፊት ባንድ ትችቴ ገልጬዋለሁ)።

ለዚህ አባባሌ በቂ ድጋፍ እንደ ማስረጃ የሚሆነኝም ሰሞኑን ‘ኤስ ቢ ኤስ – ራዲዮ’ (SBS radio) በመባል የሚታወቀው የአውስትራሊያ የትግርኛ ራዲዮ ክ/ጊዜ ካሁን በፊት በሱዳን የሻዕቢያ አምባሳደር የነበረው አምባሳደር አብደላ አደም ኢሳያስ ስለ ትግራይ ትግርኛ ምስረታ ግብ ፍላጎት እንደነበረው ሰሞኑን በሰጠው የትግርኛ ቃለ መጠይቅ ሰምተነው የማናውቀው ተደብቆ የነበረ ትኩስ ዜና አስደምጦናል። ኢሳያስም ሆነ ወያኔዎች፤ የትግራይ ትግርኛ ዓላማ ምስረታ ፍላጎት እንደነበራቸው የሚያሳይ ማስረጃ ባለፉት 10 ምናምን አመታት ተቃዋሚዎቻቸው በየአገራቸው ቢያስታጥቁቸውም፤ አንዱ አንዱን እንዳይጎዳ ሲያሳዩት የነበረው ለዘብ ያለ “ያለመጎዳዳት” ባሕሪቸው ጥርጣሬ ውስጥ የሚከትት አመለካከት እንደበር ፕሮፌሰር ዶክተር ተስሃጽዮን (በተለያዩ ሰነዶች በሰፊው በትግርኛ እና በአማርኛ ደጋግሞ በኢንተርኔት ሚዲያዎች በማሰራጨት ገልጾታል። አንዳንዶቹ ሰነዶቹም በአዲሱ መጽሐፌ ታሪክ እንዲመዘግበው ለማስረጃ አትሜላቸዋለሁ። ያንን መመልከት ጠቃሚ ነው) እንዲሁም ሌላው ምሁር ፕሮፌሰር ረኔ

ሲፎርትም ጭምር ሲገልጹት የነበረው የኢሳያስ ድብቅ ዓላማ ይኼው ዛሬ ከስንት አመት በኋላ እውነታው ጋሃድ ሆኗል።

ከዚህ ቀጥሎ የአምባሳደር ዓብደላ ኣደም የትግርኛውን ቃለ መጠይቅ ወደ አማርኛ ትርጉም ይቀርባል። ከዚያም ትግርኛ ለምታደምጡ አንባቢዎች የትግርኛው እውድዮው/የድምፅ ቅጂው/ አቀርባለሁ።

እንዲህ ይላል፡-

“ከኤርትራ ነፃነት በኋላ ማለትም አምናሰደርነቴን ትቼ ጥገኝነት ጠይቄ ተቃዋሚ ከሆንኩኝ በኋላ 2003 ወደ ኣዲስ አበባ ሄጀ ነበር። በወቅቱ ነብሱ ይማረው መለስ ዜናዊ በህይወት በነበረበት ጊዜ ለሁለት ሰዓት ያክል አነጋግሬው ነበር። መለስ ያለኝ፤ እንደ እነ ናይዝጊ ክፍሉ የመሳሰሉ ከፍተኛ ባልሥልጣኖች ወደ ትግራይ እየተላኩ ስለ ትግራይ ትግርኛ አገራዊ ምስረታ እንድንቀበል ይጠይቁን ነበር በማለት መለስ ዜናዊ በግል ለኔ አጫውቶኛል። መለስ ዜናዊ እንዲህ ብሎ ሲነግረኝ የነበሩ የወያኔ ባለስልጣኖች ለምሳሌ ስዩም መስፍንም ሌሎችም አብሮውን ነበር።” በማለት ዓብደላ ኣደም

ይህ ለጆሮአችን ኣዲስ የሆነ ትኩስ ዜና አድርሰናል።

የ ‘ኤስ ቢ ኤስ - ራዲዮ’ (SBS radio) ጋዜጠኛ እንደዘገበው ‘ዓብደላ ኣደም በ 1977 (ፈረንጅ ዘመን) ጀምሮ የሻዕቢያ ሥራ አስፈጻሚ ኮሚቴ አባል የነበረ ነው። ከነፃነታቸው በኋላም የሰንሒት አውራጃ ከዚያም የደቡባዊ ቀይ ባሕር አስተታዳዳሪ፤ ከዚያም የጂቡቲ፤የሱዳን አምባሳደር ነበር። ሱዳን ውስጥ ሁለት አመት አምባሳደር ሆኖ ከቆየ በኋላ ዓብደላ ኣደም ከ 15 ቱ የኢሳያስ ተቃዋሚዎች (ሪፎርሚስቶች) መካከል አባሪ ስለነበር፤ ባስቸኳይ ወደ ኤርትራ እንዲመለስ ትዕዛዝ ከተላለፈለት በኋላ ሁኔታው ስላላማረው፤ ወዲያውኔ መጣሁ ብሎ ወደ እንግሊዝ አገር በመሄድ እንግሊዝ አገር ጥገኝነት በመጠየቅ በስደት ይኖራል። በማለት ስለ አምባሳደሩ የሥራ ልምድ ገልጾታል። ሙሉውን የትግርኛ ቃለ መጠይቅ ለማድመጥ ይህንን የድምጽ ሰንድ ያድምጡ።

<https://www.sbs.com.au/yourlanguage/tigrinya/ti/audiotrack/dehheri-naatsenate-eereteraa-kame-baaale-naayezegi-kefelu-zebalu-hhaalafeti-enaatalaaeku>

ሌላው ሰምኑን ከትግራይ የተለቀቀው የነ አብርሃ ደስታ እና **20** የሚሆኑ ወጣት ምሁራን በሚመለከት ስለ ተወያዩበት ጉዳይ በሚመለከት።

የስብሰባው መሪ “ጉዑሽ በርህ” ይባላል። ሰውየው ብዙም አይታወቅም። የትምህርት መስኩም ምን እንደሆነ አይገልጽም። በቪዲዮው መግቢያ እራሱን ሲገልጽ ከውጭ አገር እንደመጣ ይገልጻል። ሰውየው ከውጭ አገር ወደ ትግራይ ሲመጣ ‘ግጭት/ኮንፍሊክት/’ ሲከሰት እንደሆነ ይገልጻል። ካሁን በፊት አንዴ መጥቶ እንደነበር፤ ለዚሁም በቋንቋ የተነሳ ችግር ተከስቶ በነበረበት ወቅት ይህንን ገለጻ ለማድረግ እንደመጣ በገለጸው ውስጥ ይናገራል።

ተስባሳቢዎቹ ከ 20 አይበልጡም። ሁሉም ወጣቶች ናቸው። አንዳንዶቹም ከአብርሃ ደስታ በዕድሜ ያነሱ ይመስላሉ። የስብሰባው ተካፋዮች ከተለያዩ የአውራጃ ቋንቋ ተናጋሪዎች መሆናቸው ከልሳናቸው ማወቅ ይቻላል። 99% ምናልባትም 100% ማለት በሚባል የትግራይ ትግርኛ (ስለ ግንጠላ) ፍላጎትም ሆነ፤ ከእንግዲህ ወዲህ ትግራይን እና የትግራይን ሕዝብ ዕጣ ፈንታ ‘ማዕከል’ (ትኩረታቸው) ባደረገ ፍላጎት ብቻ ማትኮር እንዳለባቸው በአጽንኦት ይስማማሉ።

የስብሰባው ገለጻ አድራጊ ጉዑሽ በርህ ትግርኛ ሲናገር ከእንግሊዝኛ ቃላት ጋር እየደባለቀ ስለሚናገር በቅንፍ እያደረገኩ ለማብራራት ሞክሬአለሁ። በተቻለ መጠን ለአንባቢዎቼ በይበልጥ የሰውየው ንግግር ግልጽ ለማድረግም በቅንፍ ያስቀመጥኳቸው የራሴ አገላለጾች አሉ።

እንዲህ ይላል፡-

“ሲስተሙ (ስርዓቱ) በኤትኒክ (በጎሳ) ፌዴራሊዝም የማይሰራ (የማይቀበል) ከሆነ የራሳችን አፕሺን (አማራጭ) መውሰድ ይቻላል። እኛ እንደ ትግሬዎች ሦስት አፕሺን (አማራጮች) አሉን። ያ “አፈር” የምናደርገው ፌዴራሊዝም (ያ የሰጠናቸው ፌዴራሊዝም) ተቀባይነት ካላገኘ አማራጮቹ የሚከተሉት ናቸው። እንደ ኢትዮጵያ አካል ሆኖ መኖር፤ ከኤርትራ ጋር “ጆይን” (ውህደት) የማድረግ ፖሊቲካል (የሚቻልበት ዐድል) አለ።ሌለው ኮንፌደራሊዝም ነው። በመጨረሻ እገልጻለሁ። ምክንያቱም እኛ እና ኤርትራዎች የጋራ የሆነ የማንነት አንድነት ስላለን በቀላሉ መዋህድ እንችላለን።

ለምሳሌ ወደ ሌላ አቅጣጫ ወስድኩን አትበሉኝ እንጂ ይላል አቶ ጉዑሽ በርህ፡- ‘የተስፋጽየን ኢጋዚያን ጽንሰ ሐሳብ አለ’ (ተናጋሪው ተስፋጽየን ብሎ በስም እጠቀሰው ሰውየ በየቱዩቡ ተጥዶ ቀንም ሌሊትም ስለ አማራ ጥላቻ የሚሰብክ፤ቀለም ያልቃኘው፤ በሌብነት ተከስሶ የተፈረደበት አንድ አጭበርባሪ ኤርትራዊውን ነው “ኢጋዚ መሪ ብሎ እየጠራው ያለው” ተስፋጽየን የብዕር ስም እንጂ ሐቀኛ

ስሙ “ዕዮብ” ይባላል።) ... ይቀጥልና- አሁን ባለው ከስተት(እኛ ትግሬዎች ያለንበት ሁኔታ) ‘በሥልጡንነታችን ጽንሰ-ሃሳብ መመዘኛ ስንመዝነው (ከሌሎች ቀደም ብለን ሥልጡኖች እንደመሆናችን መጠን) እኛ በሌሎች እየተጎተጎትን እንጂ እኛ ሌሎችን እየጎተጎተናቸው አይደለንም ያለነው’ (በተገላቢጦሽ ላይ ነን)። ምክንያቱም እኛ የትግራይ ምሁራኖቻችን ወደ መሃል (ኢትዮጵያ) አሰራጭተን ኢንቬስት ያደረግነው፤የረባነው ነገር እስካሁን ድረስ ምንም የለም። ወደኋሊት ነው እየተመለሰን ያለነው (ሌሊችን እንጂ ሕዝባችንን አልጠቀምንም)።

ግልጽ ለማድረግ፤በኤርትራ እና በትግራይ ውስጥ ጠንካራ መሪዎች ከተገኙ እርስ በርስ እየተረዳዱ በየአለንበት ሆነን የጋርዮሽ ተጠቃሚዎች ልንሆን የምንችልበት መንገድ መቀየስ ይቻላል። ሦስተኛው አማራጭ ኮንፌዴሬሺን ነው። አጋክዚያን መንግሥት (ትግራይ ትግርኛ) መስርተህ የራስህ መንግሥት መስርተህ ከሌሎች ጋር በፀጥታ፤ ቴክኖሎጂ ወይም በፋይናንስ የመሳሰሉ የተወሰኑ ጥቃቅን ነገሮች ተስማምተህ መኖር ነው። እኛ ትግሬዎች የተደራጀ ሕዝብ ስላለን ሌሎችን ቀድመን መመንጠቅ እንችላለን።በተለይ ኤርትራ እና ትግራይ ለማዋሃድ እንዲመች እንደ ቅድመ ኩነት (ዝግጅት) መደረግ ያለባቸው ነገሮች ‘የሁለቱም ሕዝቦች ምሁራን በመገናኘት በሁለቱም ሕዝቦች ያሉት ችግሮች ነጥረው በማውጣት ተወያይተው ዕንቅፋቶቹ እንዲወገዱ ከተደረገ በቀላሉ መዋሃድ እና የተፈለገው ንድፍ ማጠናቀቅ ይቻላል።

ወያኔ አማራጮችን እና አሮሞቹን እንዲሁም ሌሎች እንዲተባበሩ ሲረዳ ፤ለራሱ ሕዝብ (ለትግራይ) እንዲተባበር አላደረገም። እርስ በርስ ልንደማመጥ አልቻልንም። ወያኔ ማለት እንቅፅልሽ ምን አውቅልሽ? ተብሎ ቢጠየቅ “አራሱን ሳያስተባብር ሌሎችን አንድ እንዲሆኑ የረዳ ንገረኝ?” ተብሎ ቢጠየቅ መልሱ “የአራሱን ሕዝብ ሳያስተባብር ሌላውን ያስተባበረ “ወያኔ” ነው የሚል መልስ እናገኛለን። (በዚህ የእንቅፅልሽ መሳሌ ተሰብሳቢው ሁሉ በአዎንታ መስማማታቸውን በቪዲዮው ድምፅ ውስጥ ይደመጣል)። ለዘመናት እየተደፈርን እና እየተሰቃየን ያለንበት ምክንያት “ስላልተባበርን ነው”።

አቶ ጉዑሽ ንግግሩ ይቀጥል እና “.. ስንነጣጠልም “እስሙዝ ላንዲንግ” (smooth landing) (ያለ ምንም ደም መፋሰስ እና ግጭት) መጠናቀቅ አለበት። አንቀጽ 39 በጣም ጠቃሚ ነው። ያንን ለመጠቀም ግን የመነጠል መብት እንዲተገበር 51% የሚለው ድምፅ ሕገ መንግሥቱ ተሻሽሎ ቢያንስ 3/4% መሆን አለበት። ድምጽ ሰጪው ዕድሜ ወደ 18 ዝቅ ማድረግ እና ብዙ የመገንጠል ድምጽ ሰጪ ማግኘት ይቻላል። ምክንያቱም 49% ሕዝብ አልገነጠልም ካለ እና በ51% ልገንጠል ብሎ ግንጠላው ተግባራዊ ቢሆንም፤ ብንገነጠልም እነዚያ 49% አልገነጠልም ያሉት የጊዜ ጉዳይ እንጂ የኋላ-ኋላ በውስጣችን ከፍተኛ ችግር እና ግጭት ሊያስነሱ ይችላሉ። በተቻለ መጠን ሁሉንም በግንጠላው እንዲስማማ ከፍተኛ ጥረት ሲደረግ መረጋጋት አለበት። ለእስሙዝ ላንዲንግ” (smooth landing) ሂደትም ይረዳል። ከሌሎች ጋር በተቻለ ቅራኔ ውስጥ ሳይገባ ግንጠላው እንዲከናወን ያሳለለ ጥበብ ያስፈልጋል።

እኛ ስንገነጠል፤ በውስጣችን ያሉ ብሔሮች እነደ እነ ኩናማ፤ ሳሆ...የመሳሰሉ መብታቸው ማክበር አለብን። ሌላው ነጥብ ዛሬም ሆነ ለወደፊቱ የዘር ሄጂመኒ (ሌለው ጎሳ በሌለው ጎሳ መዋጥ እንዳያጋጥመን) የምንመስርታቸው ኢንዱስትሪዎች የሕዝብ ቁጥር ‘ብዛት’ ባለው የጎረቤት አካባቢ ኗሪዎች ጠረፍ አጠገብ መመስረት የለባቸውም። ምክንያቱም እኛ ጥቂት ሆነን ኢንዱስትሪዎቻችን (አንድም ይሁን ሁለትም ይሁን) በኛ መሃል (በጥቂቶቹ) እና ብዛት ባለው ጎረቤት ሕዝብ ጫፍ (ድምበር) ላይ ከተመሰረቱ ስራ ፍላጋ ‘በቀላሉ ወደ ቦታው በሞግሮፍ’ ኢንዱስትሪው ወዳለበት ማዕከል በብዛት በመምጣት ቀስ በቀስ እየኖሩ እየተዋለዱ ብዙሃኑ ጥቂት የሆኑትን ነባሮቹን (ኢንዲጂነሱን) ሊውጡት ስለሚችሉ ከጊዜ ብዛት -ማለትም አንድ ወይንም ሁለት ወይንም ሦስት ትውልድ ካለፈ በኋላ ይህ የኛ መሬት ነው ብለው “ዞር በል” ብለው ችግር ሊፈጥሩ ይችላሉ።ዞር ብል ሲሉህ ብዙሃን ስለሆኑ ‘ምን ማድረግ ትችላለህ?’። ስለዚህ ኢንዱስትሪዎች ሲመሰረቱ በተቻለ መጠን የት ቦታ መመስረት እንዳለባቸው ጥንቃቄ እና ጥናት ማድረግ አስፈላጊ ነው።’ በመለት ገላጸ ሲያደርግ

አቶ ጉዑሽ በርህ ገለጻ ካደረገ በኋላ፤ የወያኔዎች ተከታይ የሆነው ‘ጌታቸው አረጋ’ዊ የተባለው የ ‘ውራይና’ ጋዜጣ አዘጋጅ ወጣት ጋዜጠኛ (ታስታውሱ እንደሆነ ‘አባይ ፀሐየን ያናደደው ወጣት’ እያሉ ያልገባቸው አንዳንድ ‘ደደቦች’ በዩቱብ የለጠፉለት የወያኔ አሸከር ነው ጌታቸው አረጋዊ ማለት)። ከጉዑሽ ጋር በመስማማት እንዲህ ይላል፡-

“አንተ የምትለው ልክ ነው። አንድ በተግባር የሆነውን አንድ ምሳሌ ልስጥህ። “አብደራፊ” የሚባል የትግራይ መሬት አለ። ይህች መሬት በአማራዎች ክልል የተጠጋች ድምበር (በአስፋልት የተለየች?) ነች። መጀመሪያ ወደ እዛቸው መሬት የሰፈሩ ትግሬዎች ናቸው። ከዚያም እነ ገዱ አንዳርጋቸው ዓላማቸውን ለማሳካት ሲሉ በብዛት ቀስ በቀስ አማራዎች ወደ እዛቸው ቦታ በማጉረፍ

አሁን ቁጥራቸው አማራው እና ትግሬው እኩል እንዲሆን አደረጉ። ፍጥጫ ሲነሳ አሁን እነሱ ቁጥራቸውም እኩል ከእኛዎቹ ጋር ስለሆነ ችግር አለ ማለት ነው። ስለዚህ ኢንዱስትሪ ሲተከል ከጎረቤት አገር /አካባቢ/ ያሉት ሕዝቦች ብዛት አንጻር እየተገመገመ (አካባቢውን እያጠኑ) ካልሆነ በሌሎች የመዋጥ ዕድል ሰፊ ነው።” በማለት ድጋፉን ሰጥቷል።

ባጭሩ እንዲህ ያለ ንግግር ምን እንደሚያመለክት የሚገባችሁ ይመስለኛል። ፋሺዝም የሚያደርገው የመጀመሪያው ጥንቃቄ ሌላ ዘር፤ሌላ ደም፤ሌላ ጎሳ፤ባዕድ ወደ እንደ “የጥዋት ውሃ የጠራው ዘር” ወደ ‘ወርቁ’ ጎሳ እንዳይዳቀልና ማንንቱ እንዳይዋጥ ማድረግ የመጀመሪያው የዘር ጥራት (racial Hygiene) ጥንቃቄ ማሳያ ነው (eugenic)። ያም ሆነ ይህ በዚህ ስብሰባ የተነገረው ተናጋሪዎች እጅግ አስፈሪ እና አሳፋሪ አስተያየቶች ስላሉ እሱን ሌላ ጊዜ ሲያስፈልግ በሌሎች ትችቶች ምን እንደተነገረ እጠቅሳቸዋለሁ። የስብሰባው ቪዲዮ በትግርኛ ለመመልከት/ለማድመጥ ይህንን ተመልከቱ አመሰግናለሁ!

ጌታቸው ረዳ (Ethiopian Semay)

ብሄር ተኮር ፌዴራሊዝም ሐቀኛን ሐደገኛን ብጉዑሽ በርህ 1 ይ ክፋል

<https://youtu.be/A7277nBPHL4>

2 ክፋል ብሄር ተኮር ፌዴራሊዝም ሐቀኛን ሐደገኛን

<https://youtu.be/kF-0lwQA6a4>